# Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2012. gada 25. oktobrī*

Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa — Jurisdikcija civillietās un komerclietās — Īpašā jurisdikcija lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu — Prasība par negatīva fakta konstatēšanu ("negative Feststellungsklage") — Notikuma, kas rada kaitējumu, iespējamā izdarītāja tiesības iesūdzēt iespējamo cietušo tās valsts tiesā, kurā šķietami iestājies vai var iestāties šis notikums, lai konstatētu atbildības par neatļautu darbību neesamību

Lieta C-133/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 1. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 18. martā, tiesvedībā

***Folien Fischer AG ,***

***Fofitec AG***

pret

***Ritrama SpA .***

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši A. Borgs-Bartets [*A. Borg-Barthet*], Ž. Ž. Kāzels [*J. J. Kasel*], M. Safjans [*M. Safjan*] (referents) un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerāladvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

sekretāre A. Impellicēri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 15. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Folien Fischer AG* un *Fofitec AG* vārdā – *G. Jaekel*, *Rechtsanwalt*,

— *Ritrama SpA* vārdā – *J. Petersen*, *Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Kemper*, pārstāvji,

— Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues* un *B. Beaupère-Manokha*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

— Nīderlandes valdības vārdā – *C. Wissels* un *B. Koopman*, pārstāves,

— Polijas valdības vārdā – *M. Szpunar*, pārstāvis,

— Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes*, pārstāvis,

— Šveices valdības vārdā – *D. Klingele*, pārstāvis,

— Eiropas Komisijas vārdā – *W. Bogensberger* un *M. Wilderspin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2012. gada 19. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.) 5. panta 3. punkta interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Folien Fischer AG* (turpmāk tekstā – "*Folien Fischer*") un *Fofitec AG* (turpmāk tekstā – "*Fofitec*"), kas reģistrētas Šveicē, un *Ritrama SpA* (turpmāk tekstā – "*Ritrama*"), kas reģistrēta Itālijā, saistībā ar *Folien Fischer* un *Fofitec* prasību par negatīva fakta konstatēšanu, proti, par prasību konstatēt neatļautas darbības konkurences jomā neesamību.

### Atbilstošās tiesību normas

3 No Regulas Nr. 44/2001 preambulas 2. apsvēruma izriet, ka pareizas iekšējā tirgus darbības interesēs tā paredz ieviest "noteikum[us], lai vienādotu jurisdikcijas kolīziju normas civillietās un komerclietās un lai vienkāršotu formalitātes spriedumu ātrai un vienkāršai atzīšanai un izpildei dalībvalstīs, kurām ir saistoša šī regula".

4 Šīs regulas preambulas 11. apsvērumā ir noteikts:

"Jurisdikcijas normām vajadzētu būt ļoti paredzamām, un tām būtu jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā ir atbildētāja domicils, un jurisdikcijai vienmēr ir jābūt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās, kurās tiesvedības priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru. Juridiskas personas domicils būtu jānosaka autonomi, lai kopējās normas padarītu pārskatāmākas un novērstu jurisdikcijas kolīzijas."

5 Minētās regulas preambulas 12. apsvērumā ir paredzēts:

Papildus atbildētāja domicilam kā jurisdikcijas pamatojumam vajadzētu būt arī citiem jurisdikcijas pamatojumiem, kura pamatā ir cieša saikne starp tiesu un lietu vai kuru nolūks ir veicināt pareizu tiesvedību."

6 Šīs regulas 15. apsvērumā ir noteikts:

"Tiesvedības saskaņotas norises interesēs ir jāsamazina paralēlas tiesvedības iespēja un jānodrošina, ka divās dalībvalstīs nepieņem nesavienojamus spriedumus. [..]"

7 Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 preambulas 19. apsvērumu:

"Būtu jānodrošina vajadzīgā nepārtrauktība starp [1968. gada 27. septembra konvenciju par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar turpmākām konvencijām par jaunu dalībvalstu pievienošanos šai konvencijai (turpmāk tekstā – "Briseles konvencija")] un šo regulu, un tālab būtu jānosaka pārejas noteikumi. Šī pati vajadzība attiecas uz Briseles konvencijas interpretāciju [..] Tiesā [..]."

8 Jurisdikcijas noteikumi ir paredzēti Regulas Nr. 44/2001 II nodaļas 2.–31. pantā.

9 Šīs regulas 2. panta, kas ir iekļauts II nodaļas 1. iedaļā ar nosaukumu "Vispārīgi noteikumi", 1. punkts ir formulēts šādi:

"Saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības, var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā."

10 Minētās regulas 3. panta, kas ir iekļauts šajā pašā iedaļā, 1. punktā ir paredzēts:

"Personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt citas dalībvalsts tiesā vienīgi saskaņā ar šīs nodaļas 2. līdz 7. iedaļā izklāstītajiem noteikumiem."

11 Šīs pašas regulas 5. panta, kas ir iekļauts II nodaļas 2. iedaļā ar nosaukumu "Īpašā jurisdikcija", 3. punktā ir paredzēts:

"Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, citā dalībvalstī var iesūdzēt:

[..]

3. lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu – tās vietas tiesās, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu".

12 Regulas Nr. 44/2001 27. pantā ir noteikts:

"1. Ja prasības par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm ir celtas dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc savas iniciatīvas aptur tiesvedību, līdz tiek konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība.

2. Ja ir konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atsakās no jurisdikcijas par labu pirmajai minētajai tiesai."

## Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

13 *Folien Fischer*, kas reģistrēta Šveicē, attīsta, ražo un pārdod laminēta papīra preces un foliju. Tā tostarp Vācijā izplata pamatmateriālu pagarinātu kartīšu formām.

14 *Fofitec*, kas arī ir reģistrēta Šveicē un ietilpst *Folien Fischer* sabiedrību grupā, ir patentu, kas aizsargā īpašas formas pavadlapas nosūtīšanai tostarp kopā ar biedru karti, kā arī pamatmateriālu šīm karšu formām, īpašniece.

15 *Ritrama*, kas ir reģistrēta Itālijā, attīsta, ražo un pārdod dažāda veida laminātus un daudzslāņu folijas.

16 *Ritrama* savā 2007. gada marta vēstulē apgalvoja, ka *Folien Fischer* izplatīšanas prakse un atteikums piešķirt patentu licences ir pretrunā konkurences tiesībām.

17 Pēc šīs vēstules saņemšanas *Folien Fischer* un *Fofitec* cēla *Landgericht Hamburg* [Hamburgas apgabaltiesā] (Vācija) prasību par negatīva fakta konstatēšanu, kuras mērķis ir konstatēt, ka *Folien Fischer* nav jāizbeidz sava komercprakse attiecībā uz atlaižu piešķiršanu un izplatīšanas līgumu noteikumiem un ka *Ritrama* nav prasījuma tiesību ne lūgt izbeigt šo komercpraksi, ne saņemt šajā ziņā zaudējumu atlīdzību. *Folien Fischer* un *Fofitec* arī lūdza šo tiesu konstatēt, ka *Fofitec* nav jāpiešķir licence attiecībā uz diviem tai piederošajiem patentiem, kuri aizsargā formu ražošanu un formu ražošanas pamatmateriālus.

18 Pēc tam, kad tika celta šī prasība par negatīva fakta konstatēšanu, *Ritrama* un *Ritrama AG*, kas ir Šveicē reģistrēta meitassabiedrība, cēla *Tribunale di Milano* [Milānas tiesā] (Itālija) prasību par izpildi, norādot, ka *Folien Fischer* un *Fofitec* esot pārkāpušas konkurences tiesību normas, un lūdza piespriest atlīdzināt zaudējumus, kā arī uzdot *Fofitec* piešķirt licences attiecībā uz konkrētajiem patentiem. Tiesas sēdes laikā *Ritrama* apgalvoja, ka šī tiesvedība ir apturēta.

19 *Landgericht Hamburg* noraidīja *Folien Fischer* un *Fofitec* celto prasību par negatīva fakta konstatēšanu kā nepieņemamu. Šīs tiesas spriedumu apelācijas tiesvedībā apstiprināja *Oberlandesgericht Hamburg* [Hamburgas Augstākā tiesa] (Vācija).

20 *Oberlandesgericht Hamburg* savā spriedumā neatzina Vācijas tiesu jurisdikciju, pamatojoties uz to, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā paredzētā jurisdikcija lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību, nevar attiekties uz prasību par negatīva fakta konstatēšanu, kādu cēlušas *Folien Fischer* un *Fofitec*, ņemot vērā, ka šādas prasības mērķis ir tieši konstatēt, ka nav tikusi veikta nekāda neatļauta darbība.

21 *Bundesgerichtshof* [Federālā Augstākā tiesa], kurā *Folien Fischer* un *Fofitec* iesniedza kasācijas sūdzību, vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā paredzētā jurisdikcija ir pamatota arī tad, ja iespējamais notikuma, kas rada kaitējumu, izdarītājs ceļ prasību par negatīva fakta konstatēšanu, lai konstatētu, ka iespējamajam cietušajam nav nekādu prasījuma tiesību saistībā ar iespējamo neatļauto darbību. Šajos apstākļos *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [..] Regulas Nr. 44/2001 [..] 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesas jurisdikcija lietās saistībā ar neatļautu darbību attiecas arī uz prasību par negatīva fakta konstatēšanu, ar kuru iespējamais notikuma, kas rada kaitējumu, izdarītājs apgalvo, ka iespējamajam cietušajam konkrētajos apstākļos nav nekādu prasījuma tiesību attiecībā uz neatļautu darbību (konkrētajā gadījumā – attiecībā uz konkurences tiesību normu pārkāpumu)?"

## Par prejudiciālo jautājumu

### *Par pieņemamību*

22 *Ritrama* apstrīd prejudiciālā jautājuma nozīmi pamatlietas izspriešanā. Tās 2007. gada marta vēstule, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, neesot formāls paziņojums, bet gan vienkāršs uzaicinājums uzsākt sarunas šī strīda atrisināšanai. No procesuālo tiesību viedokļa minētā vēstule neesot ne atbilstošs pamats, ne arī piemērots iemesls uzsākt tiesvedību pret atbildētāju pamatlietā. *Folien Fischer* un *Fofitec* tātad neesot nekādas intereses prasības celšanā.

23 *Ritrama* arī uzsver, ka, ņemot vērā to, ka tā Vācijā nekonkurē ar *Folien Fischer* un *Fofitec*, apstrīdētā prettiesiskā darbība no procesuālo tiesību viedokļa nevarēja notikt šajā dalībvalstī. Līdz ar to Vācijas tiesas savu jurisdikciju nevarot pamatot ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu.

24 Šajā ziņā ir jāuzskata, pirmkārt, ka *Ritrama* mērķis ir apstrīdēt *Folien Fischer* un *Fofitec* intereses prasības celšanā iesniedzējtiesā un ka tā apstrīd prejudiciālā jautājuma nozīmi. Kā tiesa jau ir norādījusi, vienīgi iesniedzējtiesa var konstatēt un izvērtēt tajā iztiesājamās lietas faktus, kā arī interpretēt un piemērot valsts tiesības (skat. 2008. gada 11. septembra spriedumu lietā C-11/07 *Eckelkamp* u.c., Krājums, I-6845. lpp., 32. punkts, kā arī 2011. gada 26. maija spriedumu apvienotajās lietās no C-165/09 līdz C-167/09 *Stichting Natuur en Milieu* u.c., Krājums, I-4599. lpp., 47. punkts).

25 Otrkārt un katrā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, vienīgi valsts tiesai, ņemot vērā tajā iztiesājamās lietas īpatnības, ir jānovērtē gan tas, vai prejudiciālais nolēmums tai ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība (2010. gada 7. decembra spriedums lietā C-439/08 *VEBIC*, Krājums, I-12471. lpp., 41. punkts, kā arī 2012. gada 16. februāra spriedums lietā C-118/11 *Eon Aset Menidjmunt*, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Tiesas atteikums lemt par valsts tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iespējams tikai tad, ja acīmredzami ir skaidrs, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesas rīcībā nav tādu vajadzīgo faktisko un tiesisko apstākļu, lai varētu sniegt noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. it īpaši 2010. gada 22. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-188/10 un C-189/10 *Melki* un *Abdeliet*, Krājums, I-5667. lpp., 27. punkts, kā arī 2012. gada 28. februāra spriedumu lietā C-41/11 *Inter-Environnement Wallonie* un *Terre wallonne*, 35. punkts).

27 Konkrētajā gadījumā tas tā nav, jo iesniedzējtiesa ir skaidri norādījusi iemeslus, kuru dēļ tā uzdeva prejudiciālo jautājumu, un atbilde uz šo jautājumu tai ir vajadzīga, lai izspriestu tajā iztiesājamo lietu.

28 Šajos apstākļos lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāuzskata par pieņemamu.

*Par lietas būtību*

29 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs tiesību normas piemērošanas jomā ietilpst prasība par negatīva fakta konstatēšanu, kuras mērķis ir konstatēt atbildības par neatļautu darbību neesamību.

Ievada piezīmes

30 Vispirms ir jāatgādina, pirmkārt, ka Regulas Nr. 44/2001 tiesību normas ir jāinterpretē autonomi saistībā ar šīs regulas sistēmu un mērķiem (skat. it īpaši 2009. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-189/08 *Zuid-Chemie*, Krājums, I-6917. lpp., 17. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2011. gada 25. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-509/09 un C-161/10 *eDate Advertising* u.c., Krājums, I-10269. lpp., 38. punkts).

31 Otrkārt, tā kā dalībvalstu savstarpējās attiecībās Regula Nr. 44/2001 aizstāj Briseles konvenciju, Tiesas sniegtā šīs konvencijas tiesību normu interpretācija ir piemērojama arī minētās regulas tiesību normām, kad šo tiesību aktu normas var uzskatīt par līdzīgām (iepriekš minētais spriedums lietā *Zuid-Chemie*, 18. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *eDate Advertising* u.c., 39. punkts).

32 Šajā lietā nozīmīgās Regulas Nr. 44/2001 tiesību normas, proti, šīs regulas 5. panta 3. punkts un 27. pants, atspoguļo to pašu sistēmu, ko Briseles konvencijas tiesību normas, un tās turklāt ir izteiktas gandrīz identiskā redakcijā. Ņemot vērā šādi konstatēto atbilstību, saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 preambulas 19. apsvērumu ir jānodrošina šo abu tiesību aktu interpretācijas turpinātība (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Zuid-Chemie*, 19. punkts).

33 Pēc tam ir jāatgādina, ka, no vienas puses, Regulas Nr. 44/2001 mērķis ir tiesiskā noteiktība, kas nozīmē Eiropas Savienībā reģistrēto personu tiesiskās aizsardzības pastiprināšanu, vienlaikus ļaujot prasītājam viegli noteikt tiesu, kurā tas var vērsties, un atbildētājam – saprātīgi paredzēt tiesu, kurā to var iesūdzēt (it īpaši skat. 2009. gada 23. aprīļa spriedumu lietā C-533/07 *Falco Privatstiftung* un *Rabitsch*, Krājums, I-3327. lpp., 22. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2011. gada 17. novembra spriedums lietā C-327/10 *Hypoteční banka*, Krājums, I-11543. lpp., 44. punkts).

34 No otras puses, Regulas Nr. 44/2001 tiesību normas, kas nosaka īpašu jurisdikciju, atbilstoši šīs regulas 12. apsvērumam ir jāinterpretē, ņemot vērā mērķi atvieglot pareizu tiesvedību.

35 Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē, ņemot vērā šos apsvērumus.

Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta piemērošanas joma

36 Ir jākonstatē, ka saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta formulējumu īpašās jurisdikcijas noteikums, kas ir šīs tiesību normas priekšmets, ir vispārīgi paredzēts "lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu". Šāds formulējums tātad neļauj sākotnēji izslēgt prasību par negatīva fakta konstatēšanu no minētās tiesību normas piemērošanas jomas.

37 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā paredzētais īpašās jurisdikcijas noteikums, atkāpjoties no atbildētāja domicila tiesu jurisdikcijas principa, ir balstīts uz īpaši ciešu saikni starp strīdu un tās vietas, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu, tiesām, kas pareizas tiesvedības un procesa lietderīgas organizācijas apsvērumu dēļ attaisno jurisdikcijas piešķiršanu šīm tiesām (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Zuid-Chemie*, 24. punkts, kā arī spriedumu apvienotajās lietās *eDate Advertising* u.c., 40. punkts).

38 Faktiski lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību, tās vietas, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu, tiesa parasti ir vispiemērotākā lietas izskatīšanai, it īpaši tiesvedības tuvuma un pierādījumu iesniegšanas vienkāršības dēļ (šajā ziņā skat. 2002. gada 1. oktobra spriedumu lietā C-167/00 *Henkel*, *Recueil*, I-8111. lpp., 46. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Zuid-Chemie*, 24. punkts).

39 Ir jāatgādina arī, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietvertā frāze "[..] viet[a] [..], kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu" attiecas gan uz vietu, kurā kaitējums ir materializējies, gan uz vietu, kurā iestājies šo kaitējumu radījušais notikums, tādējādi atbildētājs atkarībā no prasītāja izvēles var tikt iesūdzēts vienā vai otrā no šo vietu tiesām (2012. gada 19. aprīļa spriedums lietā C-523/10 *Wintersteiger*, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

40 Līdz ar to viens no šiem diviem piesaistes punktiem ir jāidentificē valsts tiesai, lai tā varētu atzīt savu jurisdikciju izskatīt lietu, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu.

41 Tātad ir jānosaka, vai, neskatoties uz prasības par negatīva fakta konstatēšanu īpatnībām, tiesas jurisdikcija šādas prasības izskatīšanai var tikt atzīta, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā noteiktajiem kritērijiem.

42 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka prasības par negatīva fakta konstatēšanu īpatnība balstās uz to, ka prasītājs vēlas pierādīt atbildības, no kuras izrietētu atbildētāja tiesības uz atlīdzinājumu, nosacījumu neesamību.

43 Šajos apstākļos, kā norāda ģenerāladvokāts savu secinājumu 46. punktā, prasībā par negatīva fakta konstatēšanu ir saskatāma neatļautu darbību jomā parasti esošo lomu apmaiņa, jo prasītājs ir puse, pret kuru varētu tikt celta prasība saistībā ar neatļautu darbību, turpretim atbildētājs ir puse, kurai šī darbība varētu būt nodarījusi kaitējumu.

44 Tomēr šī lomu apmaiņa neizslēdz prasību par negatīva fakta konstatēšanu no Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta piemērošanas jomas.

45 Faktiski jurisdikcijas paredzamība un tiesiskā noteiktība, kas ir šīs tiesību normas mērķi un ir atkārtoti atgādināti judikatūrā (skat. 2012. gada 15. marta spriedumu lietā C-292/10 *G*, 39. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Wintersteiger*, 23. punkts), nav vērsta ne uz to, lai piešķirtu attiecīgās prasītāja un atbildētāja lomas, ne arī, lai aizsargātu vienu no viņiem.

46 Konkrētāk, Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta mērķis nav tāds pats kā šīs regulas II nodaļas 3.–5. iedaļā ietverto jurisdikcijas normu mērķis, kas vērsts uz to, lai sniegtu vājākajam lietas dalībniekam pastiprinātu aizsardzību (skat. 2010. gada 20. maija spriedumu lietā C-111/09 *ČPP Vienna Insurance Group*, Krājums, I-4545. lpp., 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Līdz ar to, kā pamatoti uzsver *Folien Fischer*, *Fofitec*, Vācijas, Francijas, Nīderlandes un Portugāles valdības, kā arī Eiropas Komisija, minētā 5. panta 3. punkta piemērošana nav pakļauta nosacījumam, lai iespējamais cietušais būtu cēlis prasību.

48 Protams, prasītāja intereses attiecībā uz prasību par negatīva fakta konstatēšanu un personas, kas vēlas panākt, lai tiesa nospriestu, ka atbildētājs ir vainojams kaitējuma izdarīšanā, un lai tam piespriestu atlīdzināt zaudējumus, intereses ir atšķirīgas. Tomēr abos gadījumos tiesas, kurā celta prasība, veiktais vērtējums būtībā attiecās uz tiem pašiem faktiskajiem un tiesību elementiem.

49 Turklāt no 1994. gada 6. decembra sprieduma lietā C-406/92 *Tatry* (*Recueil*, I-5439. lpp.) 45. punkta, kas, protams, tostarp attiecas uz Briseles konvencijas 21. panta (pašlaik Regulas Nr. 44/2001 27. pants) attiecībā uz *lis pendens* interpretāciju, izriet, ka prasībai, kas ir vērsta uz to, lai tiesa nospriestu, ka atbildētājs ir vainojams kaitējuma izdarīšanā, kā arī, lai tam piespriestu šajā ziņā atlīdzināt kaitējumu, un šī paša atbildētāja prasībai, kuras mērķis ir konstatēt, ka tas nav atbildīgs par minēto kaitējumu, ir viens un tas pats pamats un priekšmets.

50 Vēl ir jāprecizē, ka starptautiskās jurisdikcijas pārbaudes posmā tiesa, kurā celta prasība, nevērtē ne prasības par negatīva fakta konstatēšanu pieņemamību, ne tās pamatotību saskaņā ar valsts tiesību normām, bet vienīgi identificē piesaistes punktus ar tiesas valsti, pamatojot savu jurisdikciju ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu.

51 Šādos apstākļos prasības par negatīva fakta konstatēšanu specifika, kas ir atgādināta šī sprieduma 42. punktā, neietekmē vērtējumu, kas valsts tiesai ir jāveic, lai pārbaudītu savu tiesas jurisdikciju lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu, jo runa ir vienīgi par piesaistes punkta ar tiesas valsti noteikšanu.

52 Līdz ar to, ja attiecīgi elementi saistībā ar prasību par negatīva fakta konstatēšanu var pamatot piesaisti valstij, kurā ir iestājies notikums, kas rada kaitējumu, vai arī kurā ir iestājies vai var iestāties kaitējums saskaņā ar šī sprieduma 39. punktā atgādināto judikatūru, tad viena no šo abu vietu tiesām atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktam var pamatoti atzīt savu jurisdikciju šādas prasības izskatīšanā neatkarīgi no jautājuma, vai minēto prasību cēlusi puse, kurai šī neatļautā darbība varētu būt nodarījusi kaitējumu, vai puse, pret kuru varētu tikt celta prasība saistībā ar šo darbību.

53 Savukārt tiesa, kura nevar identificēt tās valstī vienu no diviem šī sprieduma 39. punktā atgādinātajiem piesaistes punktiem, nevar atzīt savu jurisdikciju, nepārkāpjot Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta mērķus.

54 No iepriekš minētā izriet, ka valsts tiesu jurisdikcijas noteikšanas mērķiem prasība par negatīva fakta konstatēšanu nevar tikt izslēgta no Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta piemērošanas jomas.

55 Līdz ar to uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs tiesību normas piemērošanas jomā ietilpst prasība par negatīva fakta konstatēšanu, kuras mērķis ir konstatēt atbildības par neatļautu darbību vai kvazideliktu neesamību.

## Par tiesāšanās izdevumiem

56 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

**Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs tiesību normas piemērošanas jomā ietilpst prasība par negatīva fakta konstatēšanu, kuras mērķis ir konstatēt atbildības par neatļautu darbību vai kvazideliktu neesamību.**

[Paraksti]